

Konferens om cannabis - Cannabisanvändning i Sverige och omvärlden

Nationella Cannabismätverket
Stockholm, 2023-02-03

Ulf Guttormsson, CAN

- **Hasch**

Kåda från cannabis sativa/indica pressad till hårda kakor, med ett varierande innehåll av växtdelar. Färgen kan variera från ljust brunt till nästan svart.

- **Marijuana**

Torkade blomställningar och toppskott från cannabis sativa/indica, ibland också blad och delar av stammen. Liknar torkat, hackat gräs/örstkryddor.

- **THC** (delta-9-tetra-hydro-cannabinol) Det rusande ämnet.

- **CBD** (Cannabidiol) "Broms", påstås parera obehagskänslor från THC.

- **Syntetisk cannabis** – Rökmixar ("spice")

Hur kan man följa cannabisutvecklingen?

- Tillgänglighet/marknad (priser, beslag, renhet)
- Användning i befolkningen (frågeundersökningar, avloppsmätningar)
- Kriminalstatistik (anmälda brott, dömda, etc)
- Medicinsk behandling (somatisk/psykiatrisk vård)
- Annan vård/omsorg (socialtjänst, behandlingshem)

Upplägg

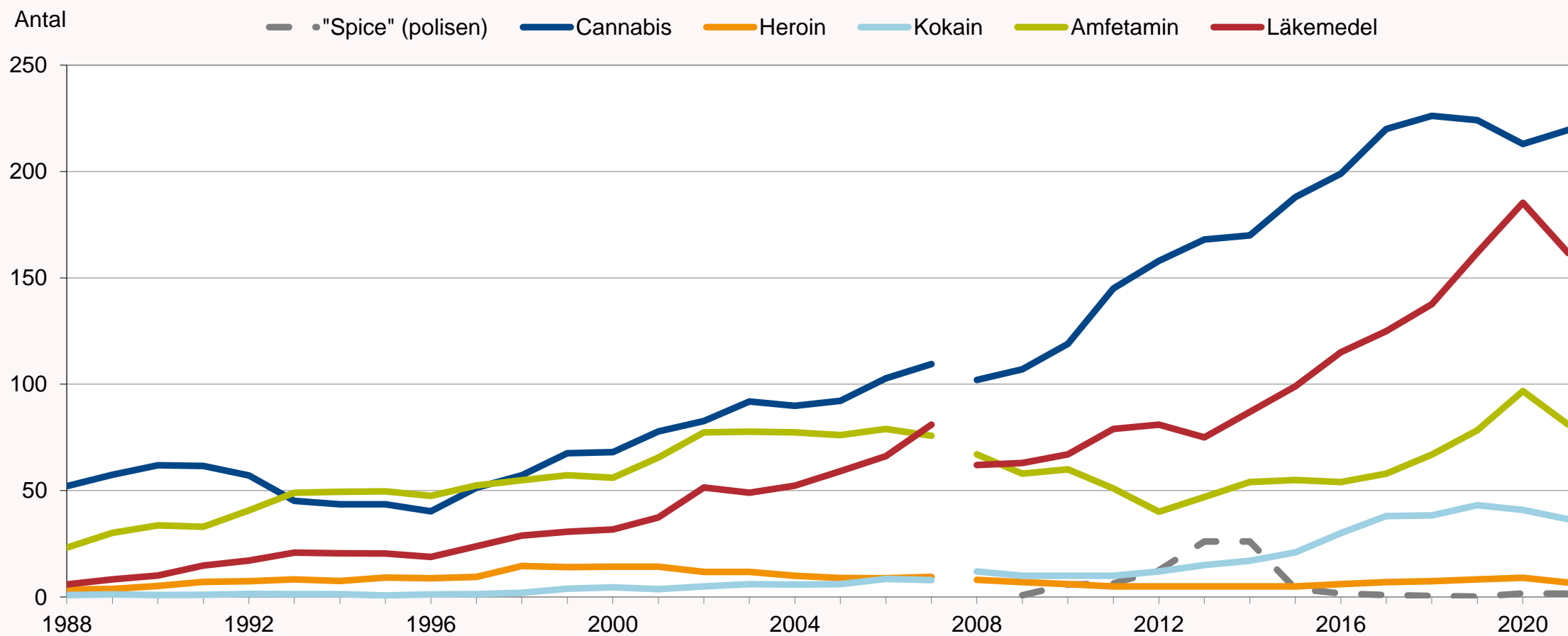
- Till
- An
- Sve
- Tel

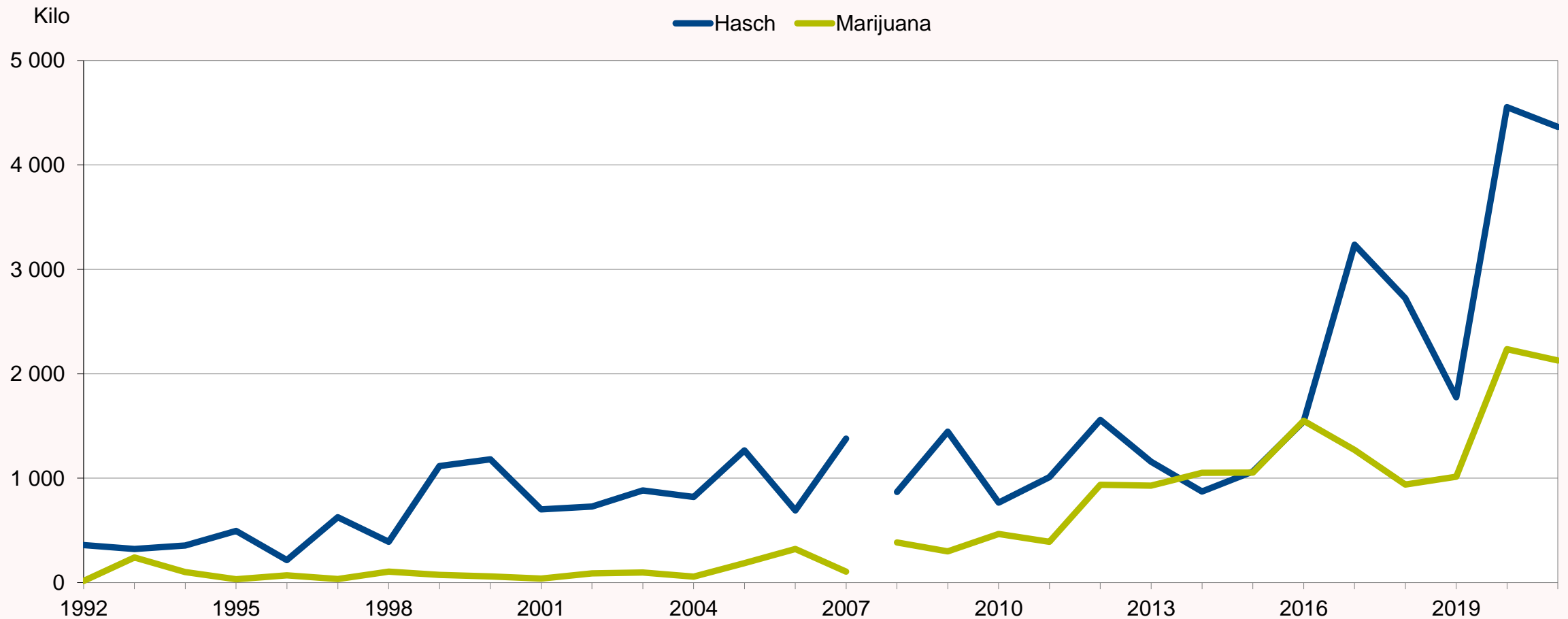
Tillgänglighet/utbud

Antal beslag (av tull och polis) av cannabis, amfetamin, "läkemedel", heroin, kokain och "spice", per 100 000 inv. 1988–2021.

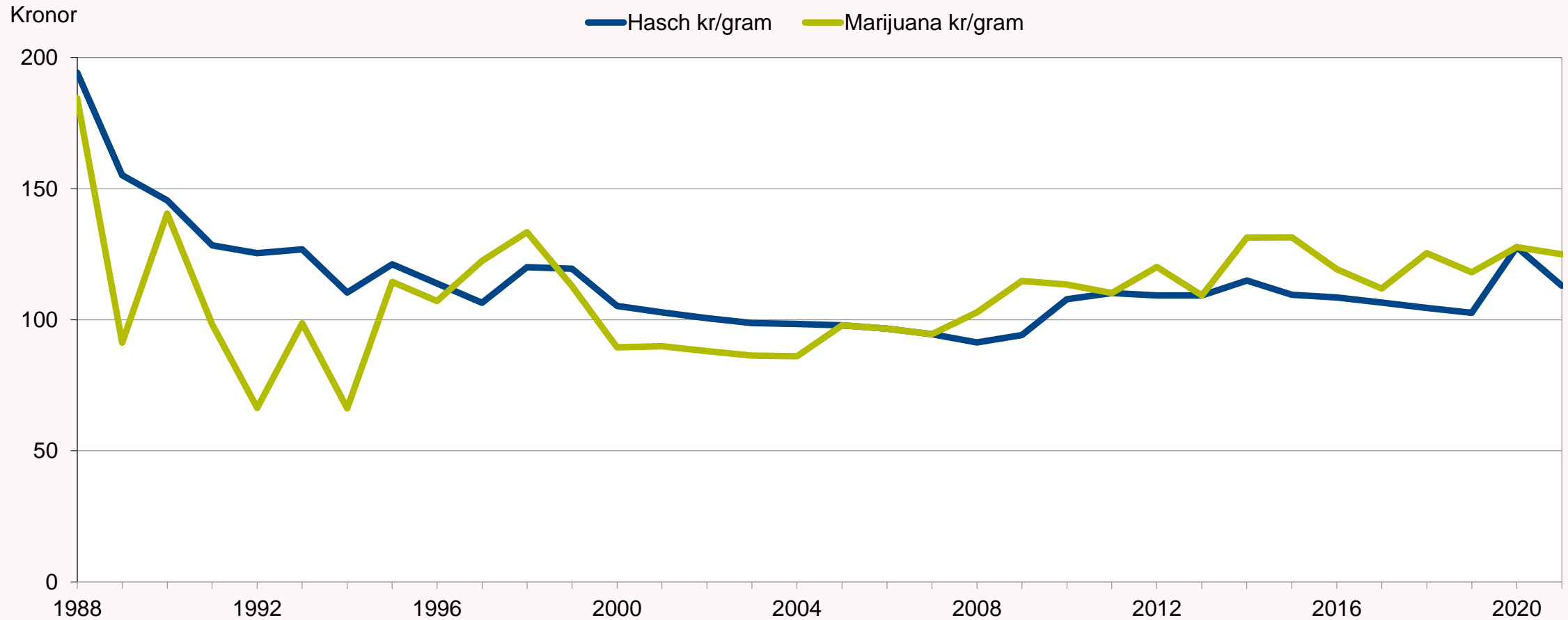
Källa: Polisen och Tullverket

Mängden beslagtagen cannabis (av tull och polis) fördelad på hasch respektive marijuana. 1992–2021.

Källa: Polisen och Tullverket

Prisutveckling för hasch och marijuana i kronor per gram. Gatupriser rapporterade av polisen. Inflationsjusterade priser. 1988–2021.

Källa: CAN (och Freeman T m fl (2019),Addiction)

Summering cannabismarknaden

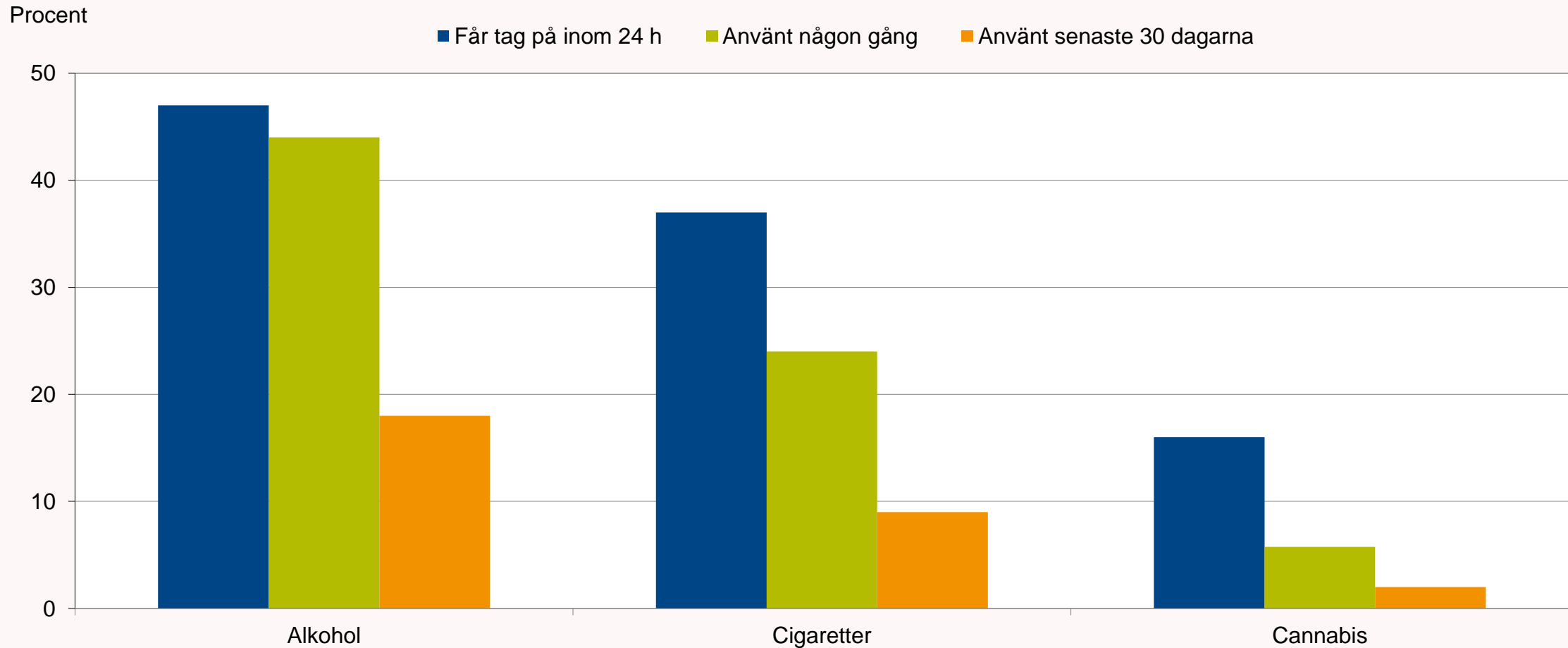
- Idag relativt hög tillgänglighet av cannabis. Marijuana till viss del inhemsk, men inte självförsörjande. Marijuana vanligare, men hasch fortfarande vanligast.
- Prisökningar på hasch och marijuana senaste 10 åren, dock fortfarande lägre priser jämfört med läget för 30 år sedan.
- Prisökningar parallellt med ökad THC-halt.
Mer THC (rus) per krona idag, trots prisuppgång.
- Skattning: Cannabis står för ca 40% av omsättningen på svenska narkotikamarknaden (motsvarar i grova drag 3 miljarder kronor årligen).
- ”Spice”/syntetisk cannabis kom och gick.

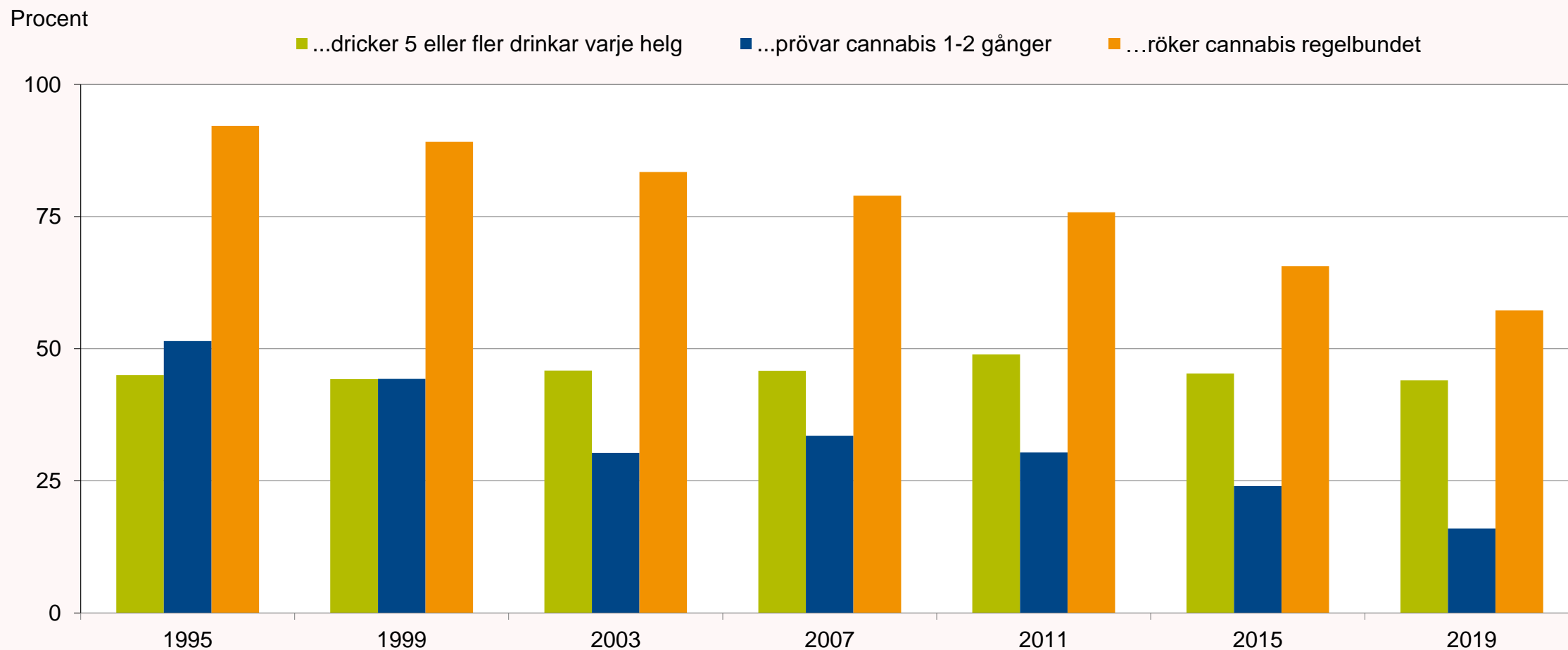
Konsumtionen

Vad är lättast att få tag på?

Sextonåriga svenska skolungdomars svar om tre olika substanser. 2022.

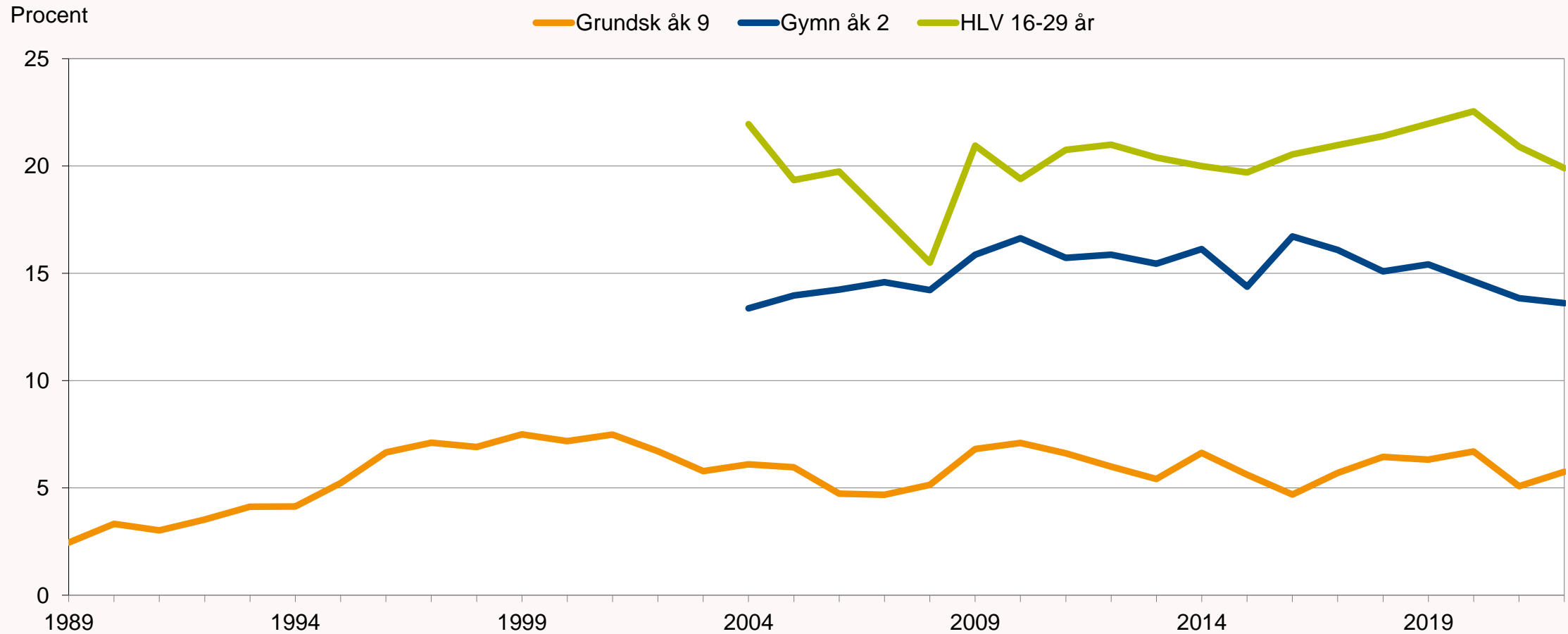

Ändrad riskuppfattning? Andelen svenska sextonåriga skolelever som anser att det är stor risk att ta skada om man...

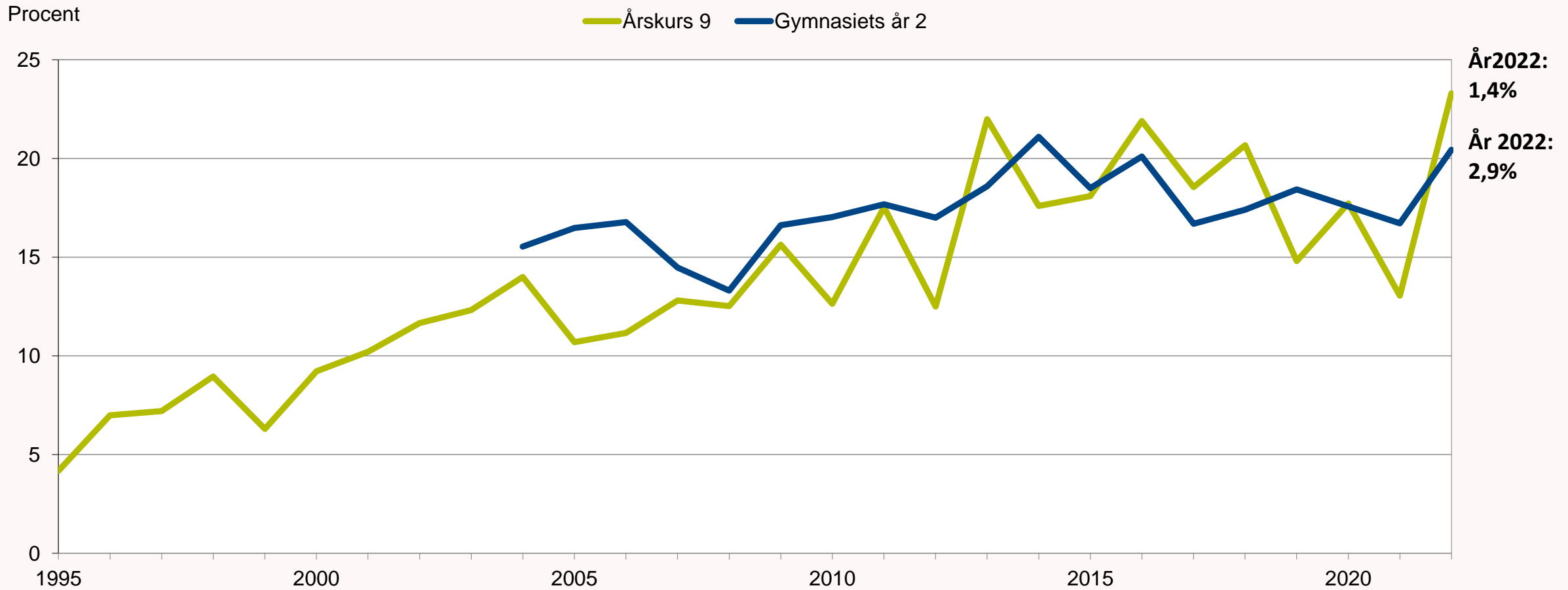
Källa: CAN (ESPAD)

Har erfarenheten av cannabis bland unga ökat under senare år? Livstidserfarenhet. 1995–2022.

Källa: CAN och Folkhälsomyndigheten

Andelen cannabiserfarna skolelever som använt cannabis mer än 20 gånger. 1995–2022.

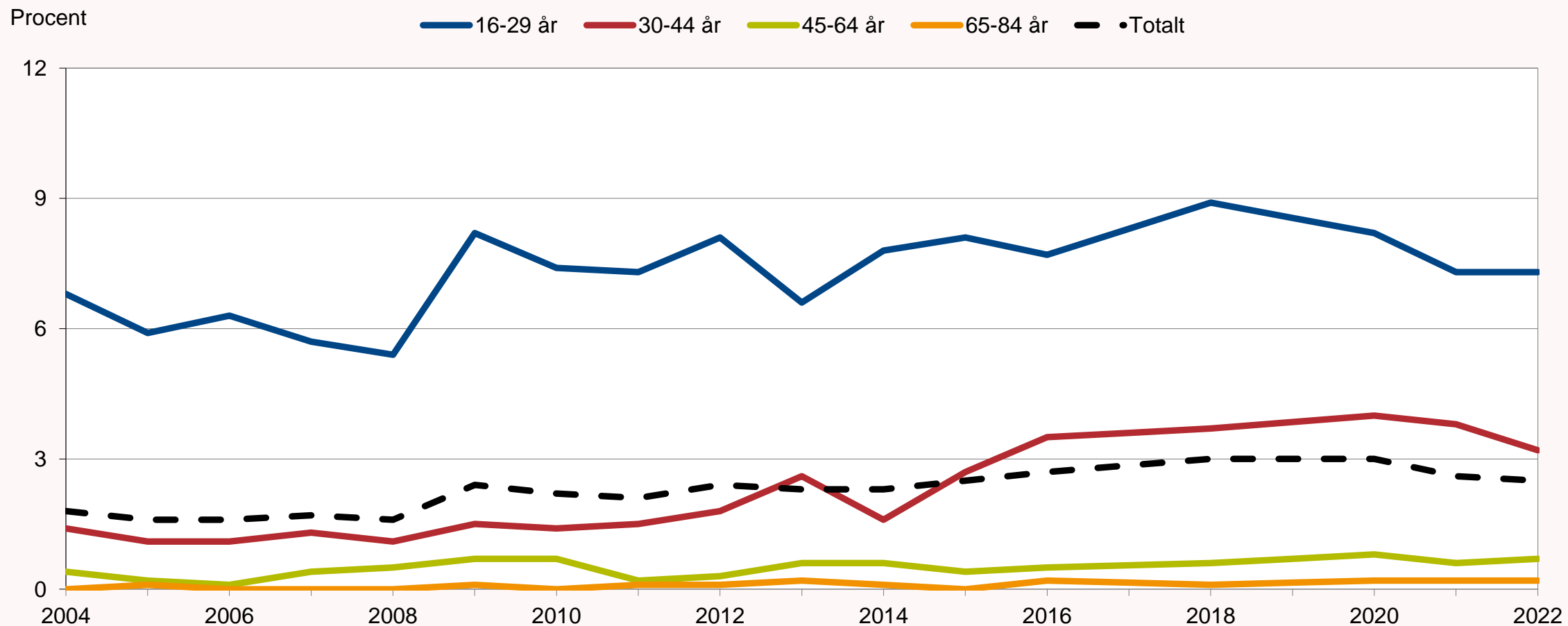
Källa: CAN

Befolkningen, 16–84 år.

- Ca 14% har prövat cannabis någon gång
Motsvarar ca 1,2 miljoner i åldersintervallet
- Ca 3% har använt cannabis senaste året
(ca 250 000 personer)
- Ca 1% har använt cannabis senaste månaden
(ca 80 000 personer)
- Högre värden mot 20–30 år sedan

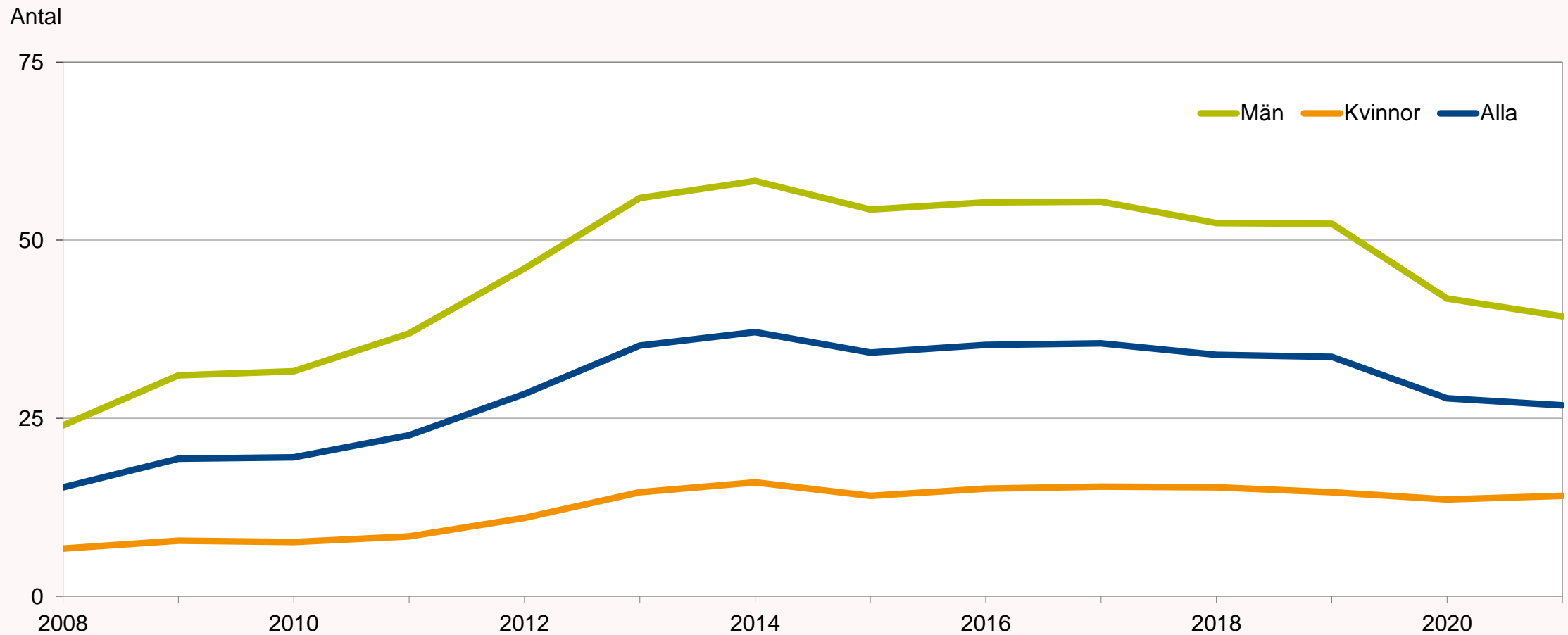
Andelen i befolkningen som använt cannabis senaste 12 månaderna, efter ålder. 2005–2022.

Källa: Folkhälsomyndigheten (HLV)

Antal cannabispatienter per 100 000 invånare.

Vård för psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av cannabis (F12). Slutenvård och specialiserad öppenvård. 2008–2021.

Egenskaper hos cannabis- /narkotikaanvändare

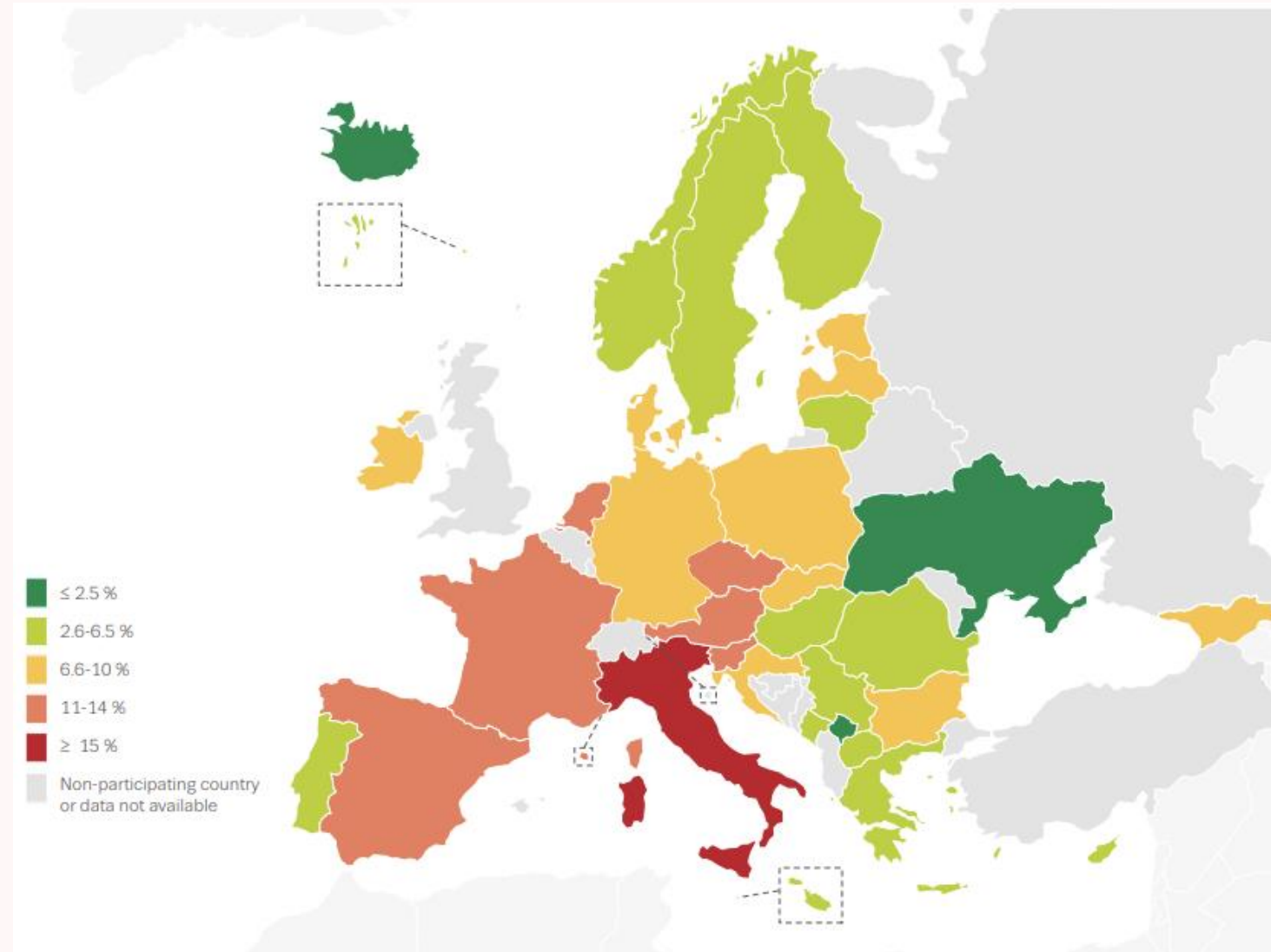
- Substansanvändning: Använder större kvantiteter alkohol än genomsnittet. Även mera omfattande erfarenheter/konsumtion av tobak, annan narkotika, etc
- Riskfaktorer: Skoltrivsel, riskbedömning av droganvändning, familjerelationer, umgänge, psykosomatiska besvär, etc
- (Socio)demografi: Yngre, män, storstadsbor, lägre socioekonomisk status (SES mätt i inkomst och utbildning)
- Mindre grupp konsumerar merparten
- ännu mer snedfördelad konsumtion jämfört med alkohol?

Europeisk jämförelse

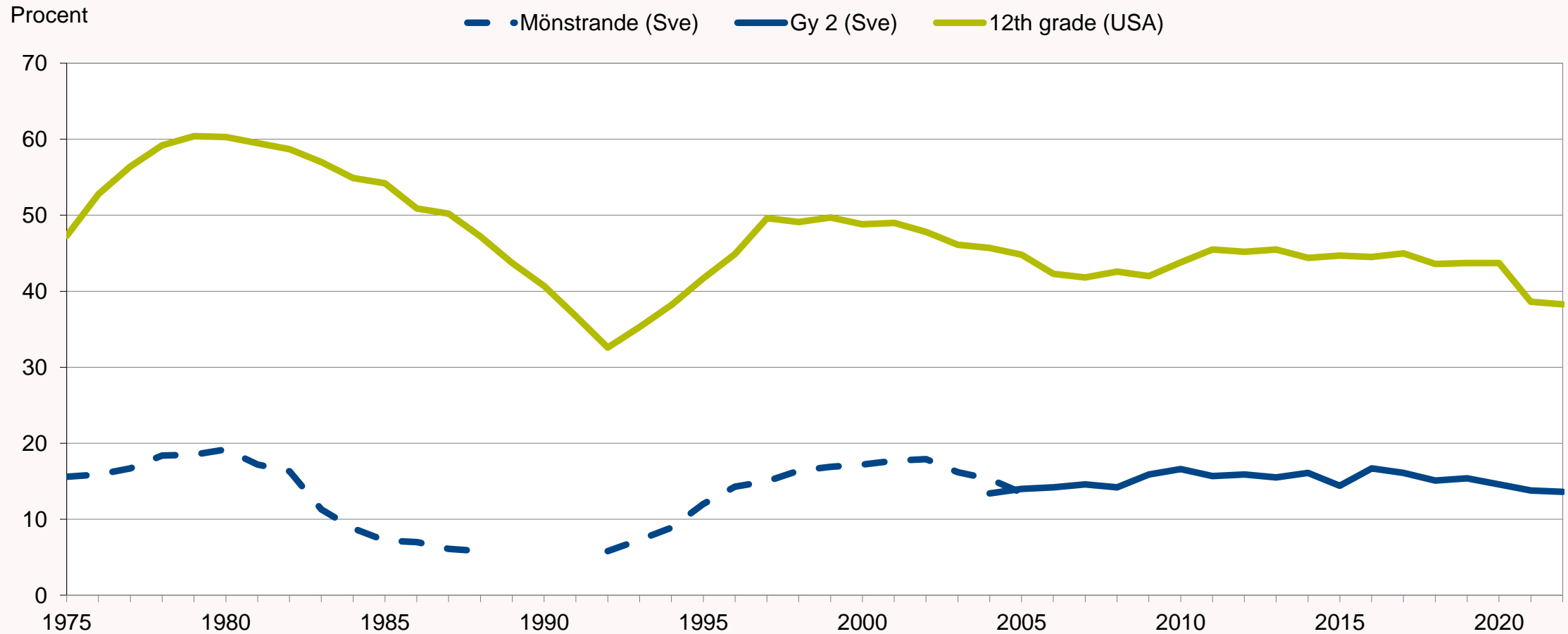
- Högre riskuppfattning SWE
- Mer avståndstagande attityd i SWE
- Lägre användning i SWE (unga & vuxna)
Exempel: EU 15–34 år, 16% använt cannabis senaste året, SWE 8%.
- Relativt stabilt läge i EU senare år
- Svenska priser numera ganska likartade EU:s

Andelen 15–16-åriga elever i olika länder som använt cannabis senaste 30 dagarna. 2019.

Källa: EMCDDA

Erfarenhet av cannabis bland 18-åringar i Sverige och USA. 1975–2022*.

Källa: CAN och NIDA

(*1975–2005 narkotika totalt bland mänstrande män.)

Avrundning

- Idag förhållandevis god tillgänglighet på cannabis (postorder, söktid, pris, varianter)
- Starkare produkter (THC-halt) på marknaden sedan tiotalet år
- Viss ökning av konsumtion (frekvensen/volymer)
- Minst 250 000 använder cannabis årligen i Sverige
- Lägre konsumtionsnivåer i Sverige jämfört med EU och USA

Tack för uppmärksamheten

ulf.guttormsson@can.se